

OVERSIGT OVER VÆSENTLIGSTE INDSATSER I DK2020 KLIMAHANDLEPLANER

Kommune	Hovedfokus i klimaplan <i>Rækkefølgen er prioriteret medmindre andet er tilkendegivet</i>	Indsatser
Albertslund	1. Klimatilpasning og natur 2. Mobilitet 3. Genanvendelse og ressourcer 4. Energi 5. Kommunale ejendomme 6. Kommunale indkøb 7. Kommunal maskinpark	1. Udarbejde og gennemføre skybrudsplaner der generelt kan sikre Albertslund til en 15-års regn hændelse. Øge biodiversiteten, plante mere skov, samt øge arealet med lavbundsgrunde. 2. Bidrage til at reducere CO ₂ udledning fra vejtransport med indsatser i forbindelse med byudviklingen, fremme cyklismen, ladeinfrastruktur mv. 3. Stille mod at Albertslund bliver en affaldsfri kommune i 2050 med fokus på minimering af affaldsmængder, genanvendelse direkte genbrug og cirkulær økonomi. 4. De sidste boligområder forsynes med fjernvarme og hele Albertslund overgår til lavtemperaturfjernvarme i 2025. 5. Særlig energispareindsats er iværksat pt. I 2030 er 75% af den kommunale bygningsmasse energirenoveret. 6. Skærpet indsats for indkøb af miljø- og CO ₂ -mærkede produkter gennemføres. 7. Alle kommunale personbiler, varebiler og renovationsvogne skal være eldrevne i 2030.
Assens	1. Energieffektivisering 2. Varme 3. Mobilitet	1. Understøtte virksomheder i en grøn og bæredygtig vækst og i CO ₂ reduktioner. Fokus på energirenovering af kommunale bygninger. 2. Strategisk energiplanlægning mod 100 % VE. Afvikling af individuel olie- og gasopvarmning. 3. Mobilitetsstrategi for mindre fossilt brændstofforbrug via samkørsel, cyklisme, elbiler og mindre privatbilisme.

	<ul style="list-style-type: none"> 4. Landbrug og arealanvendelse 5. Borgerinddragelse 	<ul style="list-style-type: none"> Omstilling af kommunal bilflåde til elbiler. 4. Omlægning af kulstofrig landbrugsjord til vådområder samt skovrejsning. 5. Lokalt klimafællesskab gennem samarbejde med borgerne om klimavenlige initiativer, herunder understøttelse borgerdrevne klimatiltag via lokalsamfundspulje. Klima i daginstitutioner og dagtilbud inkl. skolehaver og klimavenlig kost.
Fredericia	<ul style="list-style-type: none"> 1. Energi 2. Energieffektivisering 3. Mobilitet og transport 4. Affaldshåndtering 5. Virksomheder 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Solceller på tage. Udfasning af fossile brændsler i fjernvarme. Udfasning af oliefyr. 2. Kampagner for energirenoveringer i private boliger. 3. Udnyttelse af eksisterende skinner til banebåren transport i byen. Elladeinfrastruktur. Planlægning for mere cyklisme, kollektiv trafik. Udvikling af Fredericia som multimodal hub for godstransport. El og brint som drivmiddel i tung transport. 4. Plastsortering. Reduktion af udledning fra affaldsforbrænding vha. CCS på Skærbæksværket. 5. Energi- og klimaforum (netværk). Reduktion i udledning fra energitunge virksomheder og omstilling til VEEfteruddannelse af ledige til klimakonsulenter for SMV-vejledning. PtX-anlæg.
Frederikshavn	<ul style="list-style-type: none"> 1. Vedvarende energi, energieffektivisering og varme 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Handlingsplan for 100% vedvarende energi i 2030. Udfasning af olie og naturgas til kollektiv og individuel varmeproduktion til fordel for varmepumper. Opførelse af biogasanlæg, solvarme, solceller og kystnære vindmøller. Udnyttelse af industriens overskudsvarme.

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Transport og mobilitet 3. Landbrug og biodiversitet 4. Borgerinddragelse og grønne erhvervsfremme 5. Grønne indkøb 	<p>Energirenovering af offentlige bygninger.</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. Omstilling af den kollektive busdrift og renovationsvogne fra diesel- til biogasdrift. Udvikling af sammenhængende cykelstier. Udvikling af elladestanderinfrastruktur. Gradvis omstilling af kommunale vognpark fra fossil-drift til el-drift. Udrulning af elektriske færger mellem Frederikshavn og Gøteborg i 2027. 3. Partnerskaber med landbrugssektoren om klimareduktioner og fremme af biodiversitet. 4. Partnerskaber med to erhvervshavne om grøn omstilling og recycling. Borgerinddragelse og oprettelse af borgergrupper. Erhvervspartnerkaber og partnerskaber med erhvervshuse om bæredygtig erhvervsudvikling. Inddragelse af det liberale erhverv i kommunens klimaanliggender. 5. Indføring af strategi for grønne indkøb og strategi for indføring af cirkulær økonomi i kommunen som virksomhed. Strategi for "grøn kantinedrift".
Helsingør	<ul style="list-style-type: none"> 1. Energi 2. Energieffektivisering 3. Varme 4. Transport og mobilitet 5. Affaldshåndtering 6. Uddannelse og adfærd 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Udlægge arealer til VE (sol- og vindenergi). Politisk arbejde for fair økonomiske vilkår for solceller på kommunale bygninger. 2. Energirenovering af offentlige bygninger. Energitjek af private boliger samt informere om lovkrav og energirigtig renovering. Klimapakke til almene boligforeninger med fokus på energibesparelse og konvertering. Udvikle informationskampagner om grøn energi og godt indeklima. 3. Udarbejde plan for indfasning af varmepumper samt ny varmeplan for kommunen. Samarbejde med forsyningsselskaber om investeringer i bæredygtig fjernvarme.

	7. Grønne indkøb	<p>Udskifte olie- og gasfyr med fjernvarme eller varmepumper i kommunale bygninger samt kampagne for udfasning af oliefyr i hele kommunen.</p> <p>4. Udarbejde plan for elladestandere. Omlægge busdrift til el ved nye udbud. Fremme cyklisme. Plan for gradvis omlægning af bilflåden til el/brint.</p> <p>5. Ny indsamlingsordning med fokus på bedre genanvendelse af plast samt strategi for udfasning af engangspplast. Samarbejde med andre kommuner om krav til reduktion af plast i affaldsforbrænding. Etablere ny genbrugsplads.</p> <p>6. Støtte klimaundervisning på skoler og ungdomsuddannelser. Informationskampagner på øget forståelse af klimarigtig adfærd. Showcases på kommunens egne institutioner.</p> <p>7. Stille krav til leverandører af varer og tjenesteydelser om grøn firmapolitik og klimarigtig transport. Blive medlem af "Partnerskab for offentlige grønne indkøb". Højere efterspørgsel på økologiske fødevarer og bæredygtighedsmærket produkter.</p>
Høje Taastrup	<p>1. Energieffektivisering</p> <p>2. Varmeforsyning</p> <p>3. Elforsyning</p> <p>4. Transport</p> <p>5. Kommunen som virksomhed</p> <p>6. Øvrige</p>	<p>1. Tilskud til energigennemgang rettet mod enfamiliehuse. Energinetværk for ejendomsfunktionærer i etageejendomme. Klimapris til energieffektiv SMV.</p> <p>2. Strategisk plan for udfasning af naturgas og olie. Informationsmøder for borgerne om udskiftning af olie- og naturgasfyr.</p> <p>3. Udpege egnede områder til opførelse af solcelle markanlæg.</p> <p>4. Udarbejdelse af handlingsplan for grøn mobilitet.</p>

		<p>Grøn buskørsel og flekstransport i Høje-Taastrup Kommune. Udarbejde og implementere en strategi mhp. Høje-Taastrup Kommune som cykelvenlig kommune.</p> <p>5. Implementering af databaseret energiledelse. Konvertering af olie og naturgas til fjernvarme eller varmepumpe. Udarbejdelse af elladeinfrastrukturstrategi til elkøretøjer.</p> <p>6. Klimahensyn i lokalplanlægning. Skovrejsning. Udarbejdelse af bæredygtighedsstrategi.</p>
Jammerbugt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energi 2. Varme 3. Mobilitet 4. Landbrug og arealanvendelse 5. Energieffektivisering 6. Borgerinddragelse 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nordjysk samarbejde om strategisk energiplanlægning mod 100% selvforsyning med VE i 2040 (se Grøn Energi Nordjylland 2040). Planlægning for solceller og biogas. 2. Afvikling af individuel olie og gas. Mere grøn fjernvarme. 3. Strategi for indfasning af elbiler i den kommunale bilflåde. Kigges på mulighederne for alternative drivmidler i kommunens egne maskinpark. Arbejde på opmærksomhed på drivmidler i de kommende udbud. Flere handlinger der understøtter mere cyklisme, samkørsel og mindre kørsel. Strategi for elladestandere. 4. Klimapartnerskabsaftale med 3 landbrugsforeninger med en række punkter der skal arbejdes for. Udtagning af kulstofrige lavbundsarealer samt skovrejsning. 5. Kampagner for energireoveringer i private boliger. 6. Projektsamarbejde med Hjørring og Aalborg kommuner samt adfærdsforskere om "Vores Klimaliv" – hvordan motiverer man borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd

		til fordel for klimaet. <i>Projektet er under opstart.</i> Fokus på klima i Ungerådet.
Køge	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varme 2. Energieffektivisering 3. El-system 4. Mobilitet 5. Landbrug 6. Klimavenligt forbrug 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udbygning af fjernvarme og omstilling af varmeforsyningen til vedvarende energikilder, inklusiv en plan for udfasning af biomasse. Decentrale fjernvarmenet eller termonet i mindre byer og individuelle varmepumper i landområder. En nærmere undersøgelse af potentialer ved CCS og CCU og de forbundne samfundsmæssige og miljømæssige implikationer. 2. Energirenoveringer i kommunale bygninger, erhvervslivet og i private og almene boliger. Målsætning om at eksisterende bygninger minimum opnår Energimærke C inden 2030. 3. Stor udbygning med vedvarende energiproduktion: Deltagelse i havvindmølleprojekter sammen med andre kommuner. Tagbaserede solcelleanlæg på offentlige bygninger. Tagbaserede solcelleanlæg på erhvervsbygninger. Solcelleparker på lavbundsjord og marginale arealer – mål om 100 hektar i 2030. Målsætning om at etablere et energilager, der kan lagre strøm fra transformatorstation. 4. Planlægning for grøn mobilitet. Fremme kollektiv transport, cyklisme, delebiler. Mobilitetsplaner med erhvervsliv. Udarbejdelse af ladestanderstrategi og elektrificering af kommunens flåde. 5. Samarbejde med landbrug om klimatjek og handleplaner for landbrugsbedrifter, omlægning af landbrugsarealer og produktion af biochar. 6. Klimavenligt forbrug inden for temaerne fødevarer, elektronik, tekstil og byggeri. Fokus på reduceret forbrug, forlænget levetid, direkte genbrug og genanvendelse. Indflydelse gennem kommunens egne indkøb og udbud. Samarbejde med virksomheder og borgere.
Lejre	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udrulning af elladeinfrastruktur og omlægning af kommunal bilpark til elbiler.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Energi 3. Landbrug og arealanvendelse 4. Kommunen som virksomhed 5. Affald & ressourcer 	<p>Indfasning af el-busser ved nye udbud. Flere cykelstier – arbejdet mod et kommune-dækkende cykelstinet, bedre cykelparkering v. kommunale bygninger og fremme af hverdagscyklisme. Fremme kollektiv transport med attraktive og cykelvenlige stationer. Krav i kommunale udbud, hvor transport indgår. Understøttelse af samkørsel og delebiler via digitale platforme mv. Borgere tester klimavenlige transportformer - fx elcykler, elbiler mv. <i>Living-Landsby-Lab</i>: Konkret omstilling til grøn og klimavenlig mobilitet i landsbyen. Arbejde for reduktion af transportbehov og styrkelse af landsbyliv og lokal service.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Udskiftning af olie- og gasfyr. Energivenlig vejbelysning. Planlægning for solcellemarker. 3. Skovrejsning Fremme markedsmuligheder for planterig landbrugsproduktion. 4. Ny grøn indkøbspolitik. Ny madpolitik. Energieffektive kommunale bygninger. Bedre udnyttelse af kommunale bygninger. Omlægning af den kommunale bilflåde til el. 5. Etablering af Repair caféer. Minimere affald i kommunale institutioner. Byggeaffald til genbrug. Formidling om klimavenligt forbrug.
Lemvig	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produktion af vedvarende energi 2. Transport 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Der planlægges med etablering af energiparker, hvor der arbejdes med samspil af flere elementer – solcelleanlæg, udtagning af lavbundsjord, skovrejsning, naturopretning, bosætning og Power-to-X-anlæg.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Landbrug og industri 4. Erhvervsudvikling 5. Formidling og læring 6. Klimatilpasning 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Der kommer el-tog på lokalbanen, hybridfærgen er forberedt til 100% el og de regionale buslinjer bliver på el. 3. Der er indgået partnerskaber mellem kommunen og den lokal landbrugsforening samt de to store industrivirksomheder. De store industrivirksomheder arbejder særligt med elektrificering, hvor samarbejde og netværk lokalt giver god mening. Landbruget er både en del af løsningen og problemet, hvor inddragelse af andre aktører og sektorer er nødvendig for at skabe den nødvendige omstilling og udvikling. 4. Gennem det international klimacenter <i>Klimatorium</i> i Lemvig skabes der samarbejder mellem privat virksomheder, det offentlige, uddannelsesinstitutioner/universiteter og civilsamfundet, for at udvikle fremtidens klimaløsninger. 5. I <i>Klimatorium</i> er der etableret formidling og læring om klimaudfordringer og -løsninger generelt, men der er skabt et særligt fokus i forhold til børn og unge. 6. Der er etableret to store og betydningsfulde partnerskaber. Vestkystaftalen mellem staten og de 4 vestkystkommuner – Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Thisted og Lemvig. "<i>Åbningen mod Vest</i>", hvor de 7 kommuner og vandforsyninger ved den vestlige Limfjord samarbejder om en fælles klimatilpasningsløsning for hele den vestlige Limfjord.
Middelfart	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energi 2. Transport 3. Natur og landbrug 4. Affaldshåndtering og Cirkulær økonomi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udfasning af olie- og naturgas. Energieffektivisering og energirenovering i bygninger. PtX i Trekantsområdet. Øge andelen af VE via solceller. 2. Plan for elladestandere. Elbiler til kommunens eget brug. Samkørsel og flere cykler og el-cykler til de korte ture. Busser på el og evt. biobrændsel. Krav om CO₂-neutrale transportløsninger. Citylogistik. Klimaklog varetransport.

		<p>3. Skovrejsning. Udtagning af lavbundsjarde. Helhedsvurdering af landbruget. Gennemgang af landbrugsbygninger og -maskiner for energibesparelser.</p> <p>4. Øget cirkulær økonomi i kommunens investeringer. Genanvendelse af affald. Bæredygtighedskrav til større kommunale byggerier. Genanvendelse af byggematerialer.</p>
Randers	<p>1. Natur og landbrug</p> <p>2. Persontransport</p> <p>3. Energiforsyning</p> <p>4. Virksomheders grønne omstilling</p> <p>5. Fremme bæredygtig levevis</p> <p>6. Bæredygtighed i kommunen som koncern</p>	<p>1. Klimapartnerskab med landbruget. Øget dialog, bl.a. ved miljøgodkendelser/tilsyn. Skovstrategi og vådområdestrategi. Kampagner, øget fokus på rådgivning og hjælp til skovrejsning. Etablering af kommunal skovpulje. Udvikling af klimakompensationsordning til privat støtte af kommunal skovrejsning.</p> <p>2. Strategi for offentlig tilgængelig elladeinfrastruktur Samarbejde om fælles ladeløsninger. Forsøgsordning med kommunale-private el-delebiler. Fremme kollektiv trafik og cyklisme. Omstilling af bybusser og lokalruter til VE-drivmidler.</p> <p>3. Varmeplan - fremme af fortætning/udbygning af fjernvarme og udnyttelse af overskudsvarme. Udfasning af fossile brændsler til varme/el. Information og uvildig rådgivning om alternativer til olie- og gasfyr. Energistrategi og -handleplan</p>

		<p>4. Fremme ressourceudveksling og industriel symbiose. Indgå flere lokale aftaler om genanvendelse af plast og madaffald. Erhvervsnetværk og arrangementer med fokus på bæredygtighed. Dialog med virksomheder om grøn omstilling. Bæredygtighedsopkvalificering for ledige, kompetenceudviklingscenter. Udvikling af MakerSpace (forum for bæredygtige virksomheder)</p> <p>5. Eksperimenterende områder for bæredygtighed i det store byudviklingsprojekt 'Flodbyen Randers' Skærpede krav til indsamling og genanvendelse af plast- og madaffald i udbud. Tiltag for sortering, genanvendelse og bæredygtig adfærd/viden som del af affalds- og ressourceplanen. Info, rådgivning og samarbejder Fokus på rammer for bæredygtighed i kommune- og lokalplaner. Udvikling af bæredygtige bofællesskaber/boligklynger. Tilskud til bæredygtige projekter i foreninger, samarbejde med idrætten. Fokus på bæredygtighed i Randers Festuge</p> <p>6. Omstilling af kommunens flåde og specialmaskiner. Mindske kørsel og undgå kommunale rejser med fly. Reduceret pleje af grønne arealer. Udskiftning af kommunale fossile varmekedler. Energipolitik, igangsætte flere energiprojekter, energirigtig adfærd. DGNB-certificering af kommunale byggeprojekter over 20 mio., klimakrav i udbud for byggeri under 20 mio. Kommunalt indkøb af miljømærkede, økologiske eller genbrugsprodukter. Måltidsstrategi.</p>
Roskilde	<p>1. Varme</p> <p>2. Energieffektivisering</p>	<p>1. Grøn omstilling i varmeforsyningen og udarbejdelse af varmeplan. Dels udbredelse af fjernvarmen og herunder mere VE i fjernvarmen gennem varmepumper, overskudsvarme og lagring af naturgas og olie i den individuelle varmeforsyning.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Mobilitet og transport 4. Affaldshåndtering 5. Arealanvendelse 6. Indkøb og fødevarer 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Energirenovering af private og almene boliger gennem partnerskabet Grøn Puls ml. kommunen, forsyningsselskab, boligselskab og erhvervsforum (sideeffekt er uddannelse af lokale håndværkere). Endvidere er der gennem flere år gennemført energiforbedring af de kommunale bygninger med årlige investeringer på 10-25 mio. kr. 3. Byplanlægning i fht. stationsnærhed og generel sammenhæng mellem transportmidler. Elbusser på samtlige interne linjer i kommunen og samarbejde om elbusser på tværs af kommunegrænser. Fremme af cyklisme, herunder elcykler til større afstande. Etablering af deleøkonomiske mobilitetstilbud. Udskiftning til elbiler i den kommunale vognpark og grøn varelevering. Etablering af ladeinfrastruktur til fremme af elbiler. 4. Implementering af den nationale affaldsordning, herunder udsortering af plast. DGNB-krav til større offentlige bygninger samt krav til fremtidige købere af større grunde og ejendomme om at forpligte sig til at bygge DGNB-certificeret på mindst guldniveau. Genanvendelse af beton. 5. Der er afsat 5 mio. kr./år fra 2022 til opkøb af jord, skovrejsning og udtagning af bortforpagtede kommunale arealer til skov/natur. I 2021 udarbejdes en strategi for udtag af lavbundslande. 6. Fødevarerstrategi til politisk behandling foråret 2021. Målet er en 25%’s reduktion af CO₂-aftrykket senest i 2024. Medlemskab af POGI.
Samsø	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport 2. Varme 3. Landbrug og arealanvendelse 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biogasanlæg skal producere brændstof til færger og tung transport. Privatbiler omlægges til biodiesel og el. 2. Udskiftning af olie- og gasfyr. 3. Biogasanlæg til gylle.

		Udtagning af (marginal) landbrugsjord til anden arealanvendelse og klimavenlige driftsformer.
Sønderborg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energi og varme 2. Virksomheder 3. Landbrug 4. Uddannelse 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samlet arbejde under ProjectZero med fokus på boliger (kunderejsen, der understøtter energireoveringer i den private boligmasse). Grøn fjernvarme. Solceller på tage. Udfasning af olie- og gasfyr, boligforeninger (store batteriløsninger til demonstration af decentral lagring af strøm produceret på egne taginstallerede solceller) Dataunderstøttet energieffektivitet. Udlejning (uddannelse af udlejere samt certificering af lejeboliger). Biogasanlæg evt. P2X til fortrængning af fossile brændsler i transport. CCS/CCU ved affaldsforbrænding. 2. Zero-Company Zero-butik programmer 3. Dialog med landbruget. Skovrejsning. Solcelleparker. 4. Grøn uddannelseshub med start fra folkeskolen. House of Science undervisningsmaterialer. Verdensmålsforløb i skolerne.
Vejen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vedvarende energi 2. Arealudnyttelse 3. Varme 4. Landbrug 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arealudpegning og planlægning af nyt biogasanlæg. Udvidelse af kapacitet på eksisterende biogasanlæg. Etablering af 650 ha solceller. 2. Etablering af 3.000 ha lavbundslande.

	<p>5. Transport</p> <p>6. Klimatilpasning</p> <p>7. Kommunen som virksomhed</p> <p>Obs: Ikke prioriteret rækkefølge.</p>	<p>3. Konvertering af naturgas- og olieopvarmede boliger til fjernvarme Løft af boliger til to energiklasser bedre</p> <p>4. Partnerskab med landbrugssektor. Reduktion af udledning fra husdyrs fordøjelse. Hyppig udslusning og forsuring af husdørgødning.</p> <p>5. Konvertering af fossildreven vejtransport. Fremme cyklisme, herunder ved udbygning af cykelstinet.</p> <p>6. Klimasikring af udpegede områder med risiko for oversvømmelse. Forbedre datagrundlag, grundvand. Inhente viden om temperaturens indvirkning af vandløb.</p> <p>7. Solceller på kommunale bygninger. Energirenovering og optimering af CTS-anlæg. Konvertere bilpark til elbiler.</p>
Vejle	<p>1. Varme og energi</p> <p>2. Mobilitet og transport</p> <p>3. Uddannelse</p> <p>4. Landbrug og arealanvendelse</p> <p>5. Erhverv</p>	<p>1. Strategisk energiplanlægning (30 % lokal vindmøllestrøm, 30 % lokal solcellestrøm samt yderligere VE-tiltag). 100 % udnyttelse af biogasressourcer. Udfasning af naturgas og fossilt brændsel for alle boliger inden 2030.</p> <p>2. Grønt tillæg til mobilitetsplan. Udrulning af elladeinfrastruktur. Konference om grøn mobilitet "Vejle Kører Grønt" i 2021 og 2022. Kollektiv busdrift på el fra oktober 2022.</p> <p>3. Klimahandlingsplaner i dagtilbud og folkeskoler.</p>

	<p>6. Grønne Indkøb</p> <p>7. Kommunen som virksomhed</p>	<p>Klimaformidling via det bæredygtighedsorienterede videns- og oplevelsescenter Økolariet. Efteruddannelse af håndværkere i bæredygtighed. Klimaledelse i kommunen.</p> <p>4. Partnerskab med landbruget med delmål i 2030 og 2050. Stort fokus på skovrejsning og udtagning af kulstofrige lavbundslande.</p> <p>5. Partnerskab med erhvervslivet, bl.a. "Klimapartnerskab Vejle Nord" og "Triangle Energy Alliance". Dialog og vejledning til virksomheder om udfasning af olie og naturgas.</p> <p>6. Ny grøn indkøbspolitik vedtaget juni 2021. Grøn strøm fra 2021. Al kommunal kørsel fossilfri i 2025. Reduktion af kødforbrug.</p> <p>7. Klimahandlingsplaner for alle politiske udvalg Klimanetværk for centrale klimamedarbejdere i alle forvaltninger Klima som fast punkt på dagsordenspunkter Energirenovering og energistyring af 720.000 m² bygninger. Solceller på kommunale bygninger. Strategi for bæredygtigt byggeri for kommunale bygninger vedtaget april 2022. Reduktion af madspild</p>
Aarhus	<p>1. Energi</p> <p>2. Mobilitet og transport</p> <p>3. Industri og landbrug</p> <p>4. Byggeri og anlæg</p> <p>5. Kommunen som virksomhed</p>	<p>1. Opførelse af sol- og vindproduktion på land. Solcelleanlæg på bygninger. Opførelse af energiparker med CCS m.m. Udfasning af oliefyr og udbygning/effektivisering af fjernvarmeanlæg.</p> <p>2. Elladeinfrastruktur. Fremme af elbiler. Forsøg på at reducere transportbehovet og ændre transportsammensætningen Elektrificering af bybusser, taxaer og lufthavnsbusser.</p>

		<p>Adfærdspåvirkende lys og udskiftning af vejbelysning til LED. Mobilitetsplaner.</p> <p>3. Omlægning af lavbundsjord til våde områder. Fyrtårnsprojekter med industrien.</p> <p>4. Strategi og partnerskab for klimavenligt byggeri, anlæg og byudvikling. Plan for genanvendelse af overskudsjord.</p> <p>5. Grøn indkøbsstrategi. Planer for cirkulær økonomi. Uddannelse af medarbejdere og ledige.</p>
--	--	--

Konkrete eksempler på store CO₂-reduktioner ved udvalgte indsatser

Målsætningen for samtlige DK2020-kommuners klimahandleplaner udspringer af ønsket om at indfri Parisaftalen. Det betyder, at kommunerne alle arbejder hen mod netto-nul-udledning i 2050. Kommunerne kan dog sætte mere ambitiøse del- og slutmål. Fælles for kommunerne er, at de store udledningskilder er i hhv. energi-, transport- og landbrugssektoren. Med de eksisterende rammer har kommunerne meget få konkrete virkemidler på transport og landbrug, hvilket afspejler sig ved et stort potentiale for reduktion, men kommunale indsatser med fokus på dialog, partnerskaber, mv.

Kommune	Energi og varme	Landbrug	Mobilitet	Opgørelse af CO ₂ -reference
Albertslund	Udvide fjernvarmenettet til hele byen. Indførelse af lav temperaturfjernvarme 2025. Reduktion: Ca. 3000 tons CO ₂ /år.	Etablering af lavbundsarealer og skovrejsning. Reduktion: Ca. 500 tons CO ₂ /år.	Særlig indsats med energirenovring af kommunale ejendomme og optimering og besparelser på de tekniske varmeinstallationer.	100.000 tons CO ₂ e (2020)

			Reduktion: Ca. 500 tons CO ₂ /år.	
Assens	Energieffektiviseringer og elektrificering gennem grøn og bæredygtig erhvervs vækst kan reducere med 15.752 tons CO ₂ /år	Udfase dyrkning af kulstofrig landbrugsjord og dræning og dyrkning af lavtliggende arealer med højt kulstofindhold i jorden medfører reduktion på 11.998 tons CO ₂ /år	Der udarbejdes en mobilitetsstrategi, som bl.a. kan bidrage til mindre fossilt brændstofforbrug fx via mere samkørsel, cyklisme, flere elbiler og mindre privatbilisme. Kan reducere med 55.738 tons CO ₂ /år	Assens Kommune har en samlet udledning på 436.685 tons CO ₂ e/år (2017)
Fredericia	En omstilling af 85% af virksomhedernes forbrug af fossile brændsler til procesenergi til VE reducerer CO ₂ -udledningerne med 46.000 tons/år	Etablering af vådområder og skovrejsning skal binde 500 tons CO ₂ /år	Omlægning af tung transport til brint eller anden VE. Målet er at 40% er omstillet i 2030, hvilket vil reducere CO ₂ -udledningen med 12.000 tons	Fredericia Kommune har en samlet udledning på 744.000 tons CO ₂ e/år (2017)
Frederikshavn	Udarbejdelse af 52 konkrete CO ₂ -reduktionstiltag hos kollektive energiforsyninger, reduktion af energiforbrug i offentlige, private og almene bygninger i samarbejde med eksterne nøgleaktører og lokale erhverv. Gennemførelse af reduktionstiltagene kan medføre en samlet CO ₂ -reduktion på 470.912 ton i perioden 2020-2030.	Foreløbigt udarbejdelse af 6 konkrete CO ₂ -reduktionstiltag i landbrugssektoren, herunder udfasning af kulstofholdig lavbunds jord, braklægning langs kommunale vandløb, skovrejsning, opførelse af biogasanlæg, opførelse af PtX-anlæg og driftsoptimering kan medføre en samlet CO ₂ -reduktion på 108.959 ton i perioden 2020-2030.	Foreløbigt udarbejdelse af 4 konkrete CO ₂ -reduktionstiltag i landbrugssektoren, herunder udfasning af gradvis udfasning af fossile kommunale vognpark, nedsættelse af antallet af vareindleveringer, etablering af elektriske færgeforbindelser mellem Frederikshavn og Gøteborg samt implementering af regeringens el-bil udspil kan medføre en samlet CO ₂ -reduktion på 184.879 ton i perioden 2020-2030.	Frederikshavn Kommune har en samlet udledning på 683.857 tons CO ₂ e/år (2018)

Helsingør	Frem mod 2030 reduceres CO ₂ -udledningen fra opvarmning med ca. 74.000 tons pr. år som følge af omlægning af fjernvarme til fossilfrihed, konvertering af 90% af de individuelle varmekilder til fossilfrihed samt 10% besparelser ved energirenooveringer.	Landbrug er en ubetydelig sektor i Helsingør Kommune.	20 % personbiler omlagt til el i 2030, hvilket medfører en reduktion på 8605 tons CO ₂ /år.	Helsingør Kommune har en samlet udledning på 270.900 tons CO ₂ e/år.
Høje-Taastrup	Udfasning af olie og naturgas til opvarmning medfører en reduktion på ca. 30.000 tons CO ₂ e frem mod 2030.	Landbrug er en ubetydelig sektor i Høje-Taastrup Kommune.	En handlingsplan for bæredygtig mobilitet med fokus på flere elbiler, ladeinfrastruktur, omstilling af tung transport og prioritering af cykelindsatser medfører en reduktion på ca. 20.000 tons CO ₂ e frem mod 2030.	Høje-Taastrup Kommune har en samlet udledning på 271.386 tons CO ₂ e/år (2017).
Lemvig	Udledning på 108.000 tons CO ₂ årligt i 2018 - heraf 101.000 tons fra de to industrivirksomheder. Reduktion på 50.000 tons årligt frem mod 2030 særligt ved elektrificering og udfasning af kul i industrien. Reduktion på 7.000 tons årligt frem mod 2030 ved udfasning af alle olie- og gasfyr i det åbne land. Fortsat udbygning af produktion af vedvarende energi – udskiftning af gamle vindmøller, solcelleanlæg eller andre VE-teknologier. Fortsat forventning om eksport af VE el, selvom eget	Udledning på 317.000 tons CO ₂ årligt i 2018 - heraf 7.000 tons fra kemiske processer, affaldsdeponi og spildevand. Reduktion på 155.000 tons årligt frem mod 2030 inden fra landbrug med en bred vifte af tiltag.	Udledning på 67.000 tons CO ₂ årligt i 2018. Reduktion på 13.000 tons årligt frem mod 2030 særligt ved elektrificering af personbiler, tog, færge og kollektiv trafik.	Lemvig Kommune har en samlet udledning på 492.000 tons CO ₂ /år (2018) (kun 345.000 tons, når der reduceres for værdien af eksport af VE el).

	forbrug af VE el vil stige inden for særligt industrien og transport.			
Middelfart	Udfasning af naturgas og oliefyr reducerer emissionen med 30.000 tons CO ₂ /år	100 ha ny skov og 100 ha til vådområde reducerer emissionen med 5.300 tons CO ₂ /år	Busser på el eller biogas reducerer emissionen med 2.000 tons CO ₂ /år	Middelfart Kommune har en samlet udledning på cirka 311.800 tons CO ₂ e/år (2017)
Randers	Fossile brændsler til industrielle processer sænkes med 60%: 30.000 ton CO ₂ /år. Alle olie- og naturgasfyr til individuel opvarmning er nedlagt: 31.000 ton CO ₂ /år. Alle kraftvarmeværker er 100% fossilfrie: 12.000 ton CO ₂ /år.	15% af husdyrgødningen fra landbrug udnyttes til biogas: 4.000 ton CO ₂ /år. Der er genetableret 650 ha vådområder: 16.250 ton CO ₂ /år. Der er etableret 3000 ha mere skov siden 2018: 37.500 ton CO ₂ /år (baseret på klimavenlig skovtype og gode jordforhold).	Alle bybusser og lokale rutebusser drives af fossilfrie drivmidler: 8200 ton CO ₂ /år. 25% af person- og varebilerne er drevet af el/brint: 38.000 ton CO ₂ /år	Randers Kommune har en samlet udledning på 727.410 ton CO ₂ e/år (2018)
Samsø	Etablering af biogasanlæg: 1.300 tons CO ₂ /år	Udtagning af landbrugsjord til skov reducerer med 1.100 tons CO ₂ /år	Færger på biogas/el/hybrid reducerer med 11.500 tons CO ₂ /år	Samsø Kommunes har en samlet udledning er på 46.000 tons CO ₂ e/år (2017)
Sønderborg	Roadmap 2025, med 52 projekter, kan reducere emissionen med 103.655 tons CO ₂ /år	Biogasproduktion reducerer emissionen med 70.000 tons CO ₂ /år	Elbiler og plugin-hybrider reducerer emissionen med 50.000 tons CO ₂ /år	Sønderborg Kommune har en samlet udledning på 685.659 tons CO ₂ e/år (2018)
Vejen	Etablering af solcelleparker. 101.400 tons CO ₂	Reduktion af udledning fra husdyrs fordøjelse. 77.446 tons CO ₂	Konvertering af fossildrevne personbiler. 56.210 tons CO ₂	Vejen Kommune har en samlet udledning på 719.739 CO ₂ (2019)
Vejle	Al olie og naturgas udfaset og al biogasressource udnyttet i 2030 giver et CO ₂ -reduktionspotentiale på 115.200 tons CO ₂ /år	20 % reduktion i udledning i 2030, i alt et CO ₂ -reduktionspotentiale på 102.500 tons CO ₂ e/år	30 % personbiler på el i 2030 svarende til en CO ₂ -reduktion på 40.900 tons/år	Vejle Kommune har en samlet udledning på 1.150.000 tons CO ₂ e/år (2018)

Aarhus	Udfasning af fossil energiproduktion og udrulning af vind- og solcelleparker på land reducerer emissionen med 93.600 tons CO ₂ /år	Klimavenlig arealanvendelse og lavbundsorde til våde arealer reducerer emissionen med ca. 4000 tons CO ₂ /år	Elbiler, elektrificering af transportsektoren og mobilitetsstrategier reducerer emissionen med ca. 79.000 tons CO ₂ /år	Aarhus Kommune har som bysamfund en samlet udledning på 1.300.000 tons CO ₂ e/år
---------------	---	---	--	---